

मुख्यपात्रविशेषेषु तवतोऽनसृजका इति ॥६॥७॥८॥९॥ तथा अक्रोधादिगुणविशिष्टं ॥१०॥ अपात्रताबीजमाह अप्रामाण्यमिति आत्मनः पात्रताया इति शेषः ॥११॥ निरर्थिकोऽश्रुतिविरोधिन्नेन मोक्षानुपपयोगिनी ॥१२॥ हेतुवादान् ब्रुवन् यस्या जगत्कारणगोष्ठीः कुर्वन्नपि अहेतुवादिकः शास्त्रोक्तहेतुवादविरोधात् ॥१३॥ बोद्धव्यः अस्मद्व्यवहारेनेति शेषः तत्र हेतुमाह श्वानं हि तं विदुः शिष्टा

भीष्म उवाच ऋत्विक् पुरोहिताचार्योः शिष्यसंबंधिबोधवाः ॥ सर्वपूज्याश्च मात्याश्च श्रुतवंतो न सूर्यकाः ॥६॥ अतोत्यथा वर्तमानाः सर्वे नाहं निसृजि-  
यां ॥ तस्मान्नित्यं परीक्षेत पुरुषान्प्रणिधाय वै ॥७॥ अक्रोधः सत्यवचनमहिंसादम आर्जवं ॥ अद्रोहो न भिमानश्च ह्रीस्ति तिक्षादमः शमः ॥८॥  
यस्मिन्नेतानि दृश्यं ते न चाकार्योऽपि भारत ॥ स्वभावतो निविष्टानि तत्सा च मानमर्हति ॥९॥ तथा चिरो धितं चापि संप्रत्यागतमेव च ॥ अपूर्वं चैव पृ-  
थ्वं च तत्पात्रं मानमर्हति ॥१०॥ अप्रामाण्यं चैव दानां शारूपाणां चाभिलेखनं ॥ अव्यवस्था च सर्वत्र एतन्नाशनमात्मनः ॥११॥ भवेत्यंहितमानो यो ब्राह्म-  
णो वेदनिंदकः ॥ आन्वीक्षिकं तर्कविद्यामनुरुक्तो निरर्थकः ॥१२॥ हेतुवादान् ब्रुवन्सत्सर्वविजेताऽहेतुवादिकः ॥ अक्रोष्टा चानि वक्ता च ब्राह्मणानां  
संदेहहि ॥१३॥ सर्वो भिक्षांकीमूढश्च बालः कटुकवागपि ॥ बोद्धव्यस्तादृशस्तानं न श्रुत्वा न हि तं विदुः ॥१४॥ यथाश्वाभ्रघितुं चैव हेतुं चैवावसज्जते  
एवं संभाषणाथो यस्य सर्वशास्त्रवधाय च ॥१५॥ लोकयात्रा च द्रष्टव्या धर्मश्चात्महिता निच ॥ एवं न रावर्तमानः शाश्वती वर्धते समाः ॥१६॥ ऋणमु-  
न्मुख्यं देवानां मृषीणां च तथैव च ॥ पितृणामथ विप्राणां मतिथीनां च पंचमं ॥१७॥ पर्यायेण विग्रहः न स विनीतेन कर्मणा ॥ एवंगृहस्थः कर्मणि  
कुर्वन्धर्मो न हीयते ॥१८॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनत्रिंशोऽध्यायः ॥३७॥ ॥७॥

इति शेषः ॥१४॥ एतदेवोपपादयति यथेति ॥१५॥ लोकयात्रा शिष्टाचारादिव्यवहारः धर्मः श्रुतिस्मृत्युक्तः आत्महिता निशमदमादीनि ॥१६॥ देवानामृणं यज्ञेन ऋषीणां वेदाधिगमेन पितृणां प्र-  
जोत्पादनेन विप्राणां दानमोनेन अतिथीनां वैष्णवदेवोते आगतानां सम्यगतिथ्येन च उन्मुख्य अपाकृत्य कर्मणि कुर्वन्निरुक्तेरणा न्वयः ॥१७॥ पर्यायेण यथाक्रमेण स विनीतेन स शिष्येन कर्म-  
णायत्नेन कर्मणि यज्ञादीनि ॥१८॥ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतमावरीये सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥३७॥ ॥७॥ ॥७॥